

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1946.

Andra kammaren.

Nr 1.

I enlighet med § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen sammanträdde andra kammaren till lagtima möte här i huvudstaden i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingslokalen

Torsdagen den 10 januari.

Kl. 11 fm.

§ 1.

Sammanträdet öppnades av representanten för Gävleborgs län herr **Sävström** såsom den ledamot, vilken bevisat de flesta riksdagarna, med följande ord: Mina damer och herrar! I egenskap av ålderspresident tillkommer det mig att öppna detta sammanträde. Jag hälsar Eder alla såväl förutvarande som nytillkomna ledamöter hjärtligt välkomna.

Även vid denna riksdag få vi fortsätta att samvetsgrant pröva vad tidsläget kräver. Betydelsefulla samhällsfrågor stå på dagordningen. Vad som eftersträvas är huvudsakligen att skapa ökad trygghet och god socialvård åt vårt folk. För dessa viktiga frågors lösning måste det anses önskvärt, att ett fruktbärande samarbete kommer till stånd mellan olika meningsriktningar. Politisk och andlig frihet i det mänskliga samlivet är också vad vi behöva.

Vi gå nu mot en ny tid. Innan världsläget hunnit stabiliseras är framtiden oviss. Svåra problem som direkt angå oss komma säkerligen att uppstå. För vårt vidkommande gäller det dock att söka bevara vår styrka och fasthet i alla avseenden. Om viljan till samverkan och samförstånd även i fortsättningen bli riktlinjerna för det väsentliga i vår politik och onödiga tvister undvikas, kan det förväntas, att vårt arbete skall bidra till en god och lugn utveckling för vårt folk.

Med dessa ord förklarar jag vårt första sammanträde vid 1946 års riksdag öppnat.

§ 2.

Herr ordföranden tillkännagav, att han anmodat undertecknade att föra protokollet till dess sekreterare hunnit utses ävensom att kanslipersonal och vaktbetjäning blivit till erforderligt antal av honom för tillfället antagna; och blevo på framställd proposition dessa åtgärder av kammaren godkända.

§ 3.

Upplästes följande till kammaren ankomna protokoll angående den i § 32 riksdagsordningen föreskrivna fullmaktsgranskningen:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 3 januari 1946.

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid

Andra kammarens protokoll 1946. Nr 1.

den granskning av riksdagsmannafullmakter, som skulle inför departementschefen företagas innan årets lagtima riksdag sammanträdde; och infunno sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar Edv. Björnsson, I. Anderson och D. Hall samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar A. Lindqvist, E. Eriksson och A. W. Strand.

Till justitiedepartementet hade insänts fullmakter för 2 personer, vilka vid ny röstsammanräkning blivit utsedda såsom ledamöter av riksdagens andra kammare i stället för avgångna ledamöter av samma kammare.

Vid granskning av fullmakterna framställdes icke någon anmärkning mot desamma.

Protokoll över granskningen jämte förteckning å de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till andra kammaren.

I ämbetet:

C. G. Bruno.

Den i protokollet omförmälda förteckningen var av följande lydelse:

Förteckning

å ledamöter av riksdagens andra kammare enligt fullmakter, granskade inför chefen för justitiedepartementet den 3 januari 1946.

Stockholms stad.

1. Studierektorn Gunnar Sundqvist.
2. Borgarrådet Yngve Larsson.

§ 4.

Företogs upprop av kammarens ledamöter, därvid herrar Sundqvist, Nilson i Eskilstuna, Engström och Sveningsson befunnos frånvarande.

Från herrar Sundqvist, Nilson i Eskilstuna och Sveningsson hade till kammaren inkommit läkarintyg, som upplästes.

Herr Engström hade uti ingiven, vid uppropet jämväl uppläst skrivelse anhållit om ledighet från riksdagsgöromålen under 2 dagar från och med denna dag.

§ 5.

Anställdes val av talman; och befanns efter valets utgång hava till talman blivit utsedd herr Sävström med samtliga avgivna eller 218 röster.

§ 6.

Vid företaget val av förste vice talman blev därtill utsedd herr Magnusson med 147 röster.

Två röster tillföllo herr Carlström.

§ 7.

Anställdes val av andre vice talman; och utsågs därvid herr Carlström med samtliga avgivna eller 140 röster.

§ 8.

Herr **talmannen** yttrade: Mina damer och herrar! Å egna och vice talmännens vägnar tackar jag kammarens ledamöter för det förtroende vi erhållit att leda kammarens förhandlingar.

§ 9.

Upplästes ånyo och lades till handlingarna under § 4 här ovan omförmälda läkarintyg, vilka voro av följande lydelse:

Att ledamoten av riksdagens andra kammare rektor *Gunnar Sundquist* på grund av sjukdom, Hypertoni etc., varför han av mig behandlats, är fr. o. m. den 10 januari t. o. m. den 10 februari 1946 oförmögen att tjänstgöra, intygas på heder och samvete.

Göteborg den 2 januari 1946.

R. Lundberg,
leg. läkare.

Att riksdagsman *Johan Nilson*, f. den 29 april 1884, på grund av hjärtsjukdom är oförmögen att deltaga i riksdagsarbetet under tiden 10 januari 1946 t. o. m. den 26 januari 1946, intygas härmed.

Eskilstuna den 9 januari 1946.

Frithiof Larsson,
leg. läk.

Riksdagsman *Ragnar Sveningsson*, Hässelås, Tranemo, är på grund av sjukdom (Luftvägsinfektion) tills vidare förhindrad att infinna sig i riksdagen, vilket härmed på heder och samvete intygas.

Limmared den 9 januari 1946.

Adolf Persson,
e. provinsialläkare.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr Sundqvist under tiden fr. o. m. denna dag t. o. m. den 10 februari,
herr Nilson i Eskilstuna under tiden fr. o. m. denna dag t. o. m. den 26 januari,
herr Sveningsson under tiden fr. o. m. denna dag tills vidare samt
herr Engström under 2 dagar fr. o. m. denna dag.

§ 10.

Föredrogs åter det under § 3 här ovan intagna protokollet, varefter kammaren beslöt att, med godkännande av de däri omförmälda fullmakterna, lägga protokollet till handlingarna.

§ 11.

Härpå erhöles på begäran ordet av herr **förste vice talmannen**, som yttrade: Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att kammaren behagade besluta att företaga val av sekreterare vid plenum instundande lördag den 12 januari.

Denna hemställan bifölls av kammaren.

§ 12.

Till talarplats för ledamöter, som kunde vilja därav begagna sig, anvisades på herr talmannens förslag den för ändamålet anordnade, på högra sidan om talmansbordet befintliga platsen.

§ 13.

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att fredagen den 11 innevarande månad kl. 11 fm. infinna sig i slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

§ 14.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning av dessa biljetter finge ske genom kammarens kansli med iakttagande, att de för ledamöter från var och en av rikets valkretsar avsedda biljetterna utlämnades till valkretsens äldste närvarande representant, som sedermera finge ombesörja den vidare utdelningen.

Detta förslag blev av kammaren bifallet.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 11.55 fm.

Ernst Eriksson.

Ernst V. Staxäng.

Fredagen den 11 januari.

Kl. 10.30 fm.

§ 1.

På förslag av herr talmannen, som förklarade sig hava om tiden för valen samrätt med första kammarens talman, beslöt kammaren att vid plenum lördagen den 12 innevarande januari företaga val av fyra ledamöter att delta i talmansöverläggningarna, två ledamöter att hava inseende över riksdagens kansli, åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning samt tre ledamöter att handhåva vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 2.

På förslag av herr talmannen, som förklarade sig hava om tiden för valen samrätt med första kammarens talman, beslöt kammaren att företaga val av ledamöter i de ständiga utskotten tisdagen den 15 och av suppleanter i samma utskott onsdagen den 16 innevarande månad.

Ordet begärdes nu av herr **förste vice talmannen**, som yttrade: Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att andra kammaren måtte besluta att utse suppleanter i de ständiga utskotten till ett antal av tjugu i statsutskottet och sexton i vart och ett av de övriga utskotten utom utrikesutskottet, där antalet grundlagsenligt skall vara åtta.

Denna hemställan bifölls av kammaren.

§ 3.

Herr talmannen och kammarens ledamöter avgingo kl. 10.45 fm. till slottskapellet, varest riksdagspredikan hölls av komministern Nils Bolander. Efter slutad gudstjänst begav sig kammaren till rikssalen. Hans Majestät Konungen öppnade där riksdagen med ett tal. Sedan första kammarens talman härefter framfört första kammarens undersåtliga vördnad, framträdde **andra kammarens talman** och yttrade:

Eders Majestät.

Efter det förödande krigets slut längta miljoner människor i världens alla länder efter en ny världsordning, som måste till för att i framtiden säkerställa fred och frihet. Men världsfredens öde beror tydligen på de ledande stormakternas vilja till samförstånd. Sverige för sin del har städse varit redo att lämna sin medverkan till uppbyggande av en fredlig ordning. Detta understrykes i Eders Majestäts tal i dag.

Men folken längta inte bara efter fred och befrielse utan även efter fredligt framåtskridande. Uppbyggandet av den framtida ordningen i världen kommer förvisso att bjuda på stora svårigheter. Utvecklingen kommer att medföra problem även för oss. Sveriges riksdag, som uppkommit såsom ett värn för folkfriheten, har visat förmåga att under skiftande förhållanden medverka i en för landet lycklig utveckling. Vår främsta uppgift är att värna och omhägna de medborgerliga rättigheterna och att bistå Eders Majestäts strävan att trots alla vanskligheter upprätthålla förutsättningarna för folkets fortsatta oberoende liv.

I nuvarande läge få vi rusta oss för att möta fredens skiftande problem. De förslag till socialt reformprogram, som enligt Eders Majestäts tal kommer att föreläggas riksdagen, vill bidra till att skapa förutsättningar för social och ekonomisk rättfärdighet.

Med uttalande av att andra kammaren skall vid denna riksdag, liksom tidigare, ägna Eders Majestäts förslag en omsorgsfull behandling, framför jag till Eders Majestät kammarens tacksamhet och undersåtliga vördnad.

Talmännen fingo härefter vardera mottaga ett exemplar av dels Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1946/47, dels Kungl. Maj:ts proposition, nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46, dels Kungl. Maj:ts proposition, nr 3, angående provisorisk förbättring av löneställningen för vissa befattningshavare i statens tjänst m. fl., dels Kungl. Maj:ts proposition, nr 4, angående grunder för kristillägg åt statliga befattningshavare m. fl., dels Kungl. Maj:ts proposition, nr 5, angående reglering av vissa tjänstepensioner m. m., dels ock Kungl. Maj:ts berättelse till 1946 års lagtima riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit, varefter ceremonien på rikssalen avslutades; och åtskildes kammaren vid utgåendet från rikssalen, enligt beslut fattat före avgången från dess samlingsrum.

Ernst Eriksson.

Ernst V Staxäng.

Lördagen den 12 januari.

Kl. 11 fm.

§ 1.

Herr talmannen meddelade, att herr Sveningsson denna dag intagit sin plats i kammaren.

§ 2.

I överensstämmelse med kammarens under § 11 i protokollet för den 10 innevarande januari fattade beslut företogs nu val av sekreterare, därvid herr talmannen meddelade, att såsom sökande till sekreterarbefattningen anmält sig förste byråsekreteraren Gunnar Britth samt juris och filosofie kandidaten Sune Holm.

Efter det valsedlarna blivit öppnade och uppräknade, befanns valet hava så utfallit, att 101 röster tillfallit Britth och 72 Holm; och hade kammaren alltså till sekreterare utsett förste byråsekreteraren Britth.

Sedan sekreteraren på kallelse inställt sig, meddelade herr talmannen honom underrättelse om valets utgång och hälsade honom välkommen.

Protokollsföringen övertogs härefter av sekreteraren.

Ernst Eriksson.

Ernst V. Staxäng.

§ 3.

Företogs val av fyra ledamöter att delta i talmansöverläggningarna; och blevo därtill utsedda:

herr *Fast*,

» *Ohlin*,

» *Pehrsson-Bramstorp* och

» *Skoglund* i Doverstorp,

en var med 140 röster.

§ 4.

Anställdes val av två ledamöter, vilka jämte två ledamöter av första kammaren skulle hava inseende över riksdagens kansli; och blevo därtill valda:

herr *Falla* med 102 röster och

» *Eriksson* i Stockholm med 101 röster.

§ 5.

Vid nu företaget val av åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning blevo därtill utsedda:

herr *Hall*,
» *Hermansson*,
» *Ljungberg*,
» *Mosesson*,
» *Pettersson* i Rosta,
» *Severin* i Stockholm,
» *Svensson* i Grönvik och
» *Thorell*,

en var med 101 röster.

§ 6.

Anställdes val av tre ledamöter att handhava vården om kammarens ekonomiska angelägenheter; och blevo därtill valda:

herr *Andersson* i Malmö,
» *Nilson* i Eskilstuna och
» *von Seth*,

en var med 67 röster.

§ 7.

Justerades protokollsutdrag angående de i §§ 2—6 här ovan omförmälda valen.

§ 8.

Herr statsrådet *Zetterberg* avlämnade

dels Kungl. Maj:ts skrivelse, nr 6, med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Berndt Gunnar Emil Danielson att under innevarande lagtima riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

dels ock Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 8, angående statsbidrag till yrkesutbildning av sjöfolk av manskapsgrad m. m.;

nr 9, angående organisationen av garnisonssjukvården för Stockholms garnison; och

nr 11, angående förrädsorganisation för försvarets läkemedel.

Nämnda skrivelse och proposition bordlades.

§ 9.

Herr *Nilson* i Spånstad erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! *Interpellation.* I en interpellation hösten 1944, då många människor trodde på ett snabbt krigsslut, framställde jag i en interpellation tvenne frågor rörande statliga åtgöranden för att förse den nyttobetonade personbiltrafiken med ringar inför en väntad övergång till fredsmässiga förhållanden. Utvecklingen under veckorna före svarets avlämnande blev emellertid sådan, att förhoppningarna på ett snabbt fredsslut dämpades och statsrådets avvaktande hållning den gången torde då allmänt ha ansetts som naturlig.

Sedan en tid råda emellertid helt andra förhållanden, varför det nu torde vara anledning att ta upp det alltjämt aktuella problemet rörande statens kommande ställning gentemot de lojala bilägarna.

Sedan någon tid tillbaka ha alla föreskrifter hävts, i vad det gäller beslag på personbilringar i enskild ägo, och handel med ringar enskilda personer emellan

Interpellation. (Forts.)

har frigivits. Detta innebär dock bl. a. att bilägare, som lyckats fördröja statens övertagande av den dem tillhöriga ringutrustningen, fått behålla sina ringar och nu fritt förfoga över sina bilar, som i de flesta fall redan insatts i trafik. För dem, som lojalt ställt sina ringar till statens förfogande i en brydsam situation, då även den allra livsviktigaste nyttotrafiken höll på att bryta samman, är emellertid situationen alltså mycket besvärlig. I de flesta fall stå de lojala bilägarnas bilar kvar i garagen utan ringar, endast i ett begränsat antal fall har man till betydande överpriser förvärvat begagnat, oftast mycket dåligt bilgummi och söker nu under ständiga reparationer hålla bilarna i trafik. I denna situation är det helt naturligt, att de lojala bilägarna fråga sig, om det är alldeles otänkbart, att det från statens sida kan göras något för att förbättra ringsituationen för dem nu eller framdeles. Det måste i hög grad anses störande för det goda förhållandet mellan staten och medborgarna, om situationen utan försök till rättelser från statens sida skulle få lov att utveckla sig så, att de som varit lojala vid jämförelse med dem, som visat mindre lojalitet mot samhället, endast skulle lida förluster som tack för denna sin lojalitet. Utan att göra något uttalande om de möjligheter till kompensation, som ev. kunna finnas, vill jag framkasta tanken på viss kompensation genom förhandsrätt till ringar, när den angelägnaste nyttotrafikens krav fyllts, eller också rätt till ringköp mot viss kompensation i fråga om priserna, när gummisituationen förbättrats.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställer jag om kammarens tillstånd att framställa följande fråga till herr statsrådet och chefen för folkhushållningsdepartementet:

Har herr statsrådet för avsikt att företa åtgärder för att på ett eller annat sätt bereda de lojala bilägarna kompensation för de förluster, som dessa vid jämförelse med mindre lojala bilägare lidit, då de lojala avstått från gummitrustningen till bilarna?

Denna anhållan bordlades.

§ 10.

Interpellation. Ordet lämnades på begäran till

Herr **Adolfsson**, som yttrade: Herr talman! Vid Nordersunds fiskeläge utanför Hällevik i Blekinge pågår sedan medio av år 1945 viss utbyggnad av fiskehamnen. Avsikten med utbyggnaden är att skaffa fram flera och lugnare anöringsplatser för fiskebåtarna samt ökat djup i hamnen. Denna hamnutbyggnad har relativt stor betydelse, då inte blott Nordersunds fiskeläges närmare etthundra fiskare utan även ett hundratal fiskare från Hanö bruka ilandföra sin fisk i Nordersund. Ca 80 procent av sistnämnda fiskares fångster bruka ilandföras här.

Nordersunds hamn ligger oskyddad mot den öppna sjön. Särskilt vid sydlig hård vind är hamnen mycket svår att angöra. Det har inträffat, att båtar, vilka passerat hamninloppet på ingående, kastats ut igen av de vattenmassor, som slå tillbaka. När myndigheternas planer beträffande hamnutbyggnaden blevo kända för fiskarena, hävdade dessa, att vågrörelserna i hamnen skulle bli ännu våldsammare, därest planerna förverkligades på sätt som beslutats.

Fiskarena, som inte tillfrågats om sin mening, anse sig ha vunnit bekräftelse på dessa farhågor, sedan under de pågående hamnarbetena en fördämning uppförts innanför inloppet. Denna fördämning har ungefär samma sträckning, som den planerade kajen eller vågbrytaren skulle få. Det vatten som pressas in genom inloppet, kastas tillbaka, sedan det nått denna fördämning, varigenom infarten blir ännu mera riskfylld. Enligt fiskarens enstämmiga mening kom-

Interpellation. (Forts.)

mer hamnen att bli en formlig dödsfälla, därest hamnutvidgningen förverkligas på sådant sätt, som av vederbörande myndigheter beslutats. De uppkommande ökade svårigheterna komma enligt deras mening icke att elimineras ens med hjälp av det stenskydd, som är avsett att sedermera läggas ut utanför den nuvarande fördämningen.

Fiskarena ha på grundval av sin praktiska erfarenhet hävdad, att en vågbrytare borde — i motsats till de planer, som börjat förverkligas — sträckas i öster och väster. Därjämte borde en kanal öppnas i hamnens östra sida, varigenom det inströmmande vattnet kunde passera ut. Fiskarens mening är, att ett dylikt arrangemang utgör enda förutsättningen för att åstadkomma en lugn innerhamn och för att minska riskerna vid infart i hamnen.

Intresset i frågan knyter sig icke enbart till den aktuella hamnanläggningens planering utan även till frågan, efter vilka förutsättningar vederbörande myndigheter ha att handla. De berörda fiskarena ha icke fått delta i det förberedande eller slutliga planeringsarbetet. Statens fiskenämd, som våren 1945 besökte Nordersunds fiskeläge, satte sig icke i förbindelse med fiskarbefolkningen, trots att hela fiskeflottan vid detta tillfälle låg i hamnen. Något möte mellan fiskarorganisationen och vederbörande myndigheter för diskussion av hamnbyggnadsprojektet har icke förekommit.

Redan den 18 juni 1945 — kort efter att förberedelsearbetet för hamnbyggnaden påbörjats på platsen — tillskrev fiskarens organisation kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i ärendet. Fastän arbetet redan påbörjats och eventuella ändringar i planerna således borde granskas redan på ett tidigt stadium, erhöles inte något svar på denna skrivelse. Organisationen har sedermera närmare tiotalet gånger telefonledes satt sig i förbindelse med kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och dess hamnbyrå men har vid varje tillfälle erhållit undvikande svar. Dessutom ha skrivelser avlåtits den 3 och 5 december 1945.

Först den 19 december 1945, d. v. s. över ett halvår efter att arbetena påbörjats erhöles från kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen genom Harald Orvarsson, Hälsingborg, en svarsskrivelse, i vilken löfte gavs om ett sammanträffande med fiskarena någon gång i medio av januari 1946. Ännu den 11 januari 1946 hade emellertid kallelse till dylikt möte inte inkommit.

Fiskarbefolkningen i Nordersund, som är införstådd med att frågan om hamnutvidgningen inte gäller enbart dem utan även kommande generationer samt att hamnutvidgningen avser att tillgodose även såväl rent kommersiella intressen som intressena hos fiskare från andra strandsträckor, har låtit sin enhälliga mening ytterligare komma till uttryck i en petitionsskrivelse, som är avsedd att tillställas landshövdingen. I denna skrivelse, som undertecknats av platsens samtliga fiskare, vilka utgöra 95 procent av befolkningen, föreslås en sådan förändring av planerna, som enligt fiskarens mening är den bästa.

Med stöd av vad härovan anförts anhåller jag om andra kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet få framställa följande frågor:

Anser icke statsrådet det vara oriktigt, att kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i över sex månader underlåtit att svara på de framställningar, som gjorts av ovan nämnda fiskarsammanslutningar?

Anser icke statsrådet, att kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hamnbyrå hör i frågor sådana som ovan berörda på utlyst allmänt möte med fiskarena diskutera sådana hamnbyggnadsplaner, av vilka dessa fiskare omedelbart beröras.

Denna anhållan bordlades.

§ 11.

Till bordläggning anmäldes:

Kungl. Maj:ts under gårdagen på rikssalen avlämnade proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1946/47,

proposition, nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46,

proposition, nr 3, angående provisorisk förbättring av löneställningen för vissa befattningshavare i statens tjänst m. fl.,

proposition, nr 4, angående grunder för kristillägg åt statliga befattningshavare m. fl.,

proposition, nr 5, angående reglering av vissa tjänstepensioner m. m., samt berättelse till 1946 års lagtima riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit; riksdagens år 1945 församlade revisorers berättelser:

om granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för tiden 1 juli 1944—30 juni 1945,

angående riksbanken, och

om granskning av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning för tiden 1 juli 1944—30 juni 1945 m. m.;

justitieombudsmannens ämbetsberättelse samt tryckfrihetskommitténs berättelse; och

militieombudsmannens ämbetsberättelse.

§ 12.

Avlämnades följande motioner, nämligen av:

herrar *Johansson* i Stockholm och *Holmberg*, nr 1, angående ändring av tryckfrihetsförordningens bestämmelser om jurymannalistas sammansättning;

herr von *Friesen m. fl.*, nr 2, angående inrättande av en medicinsk undervisningsanstalt i Göteborg;

herr *Johansson* i Stockholm, nr 3, angående ändring av 20 kap. 10 § och 22 kap. 8 § nya rättegångsbalken;

herr *Persson* i Svensköp, nr 4, angående översyn av åtgärderna för bekämpande av fjäderfäsjukdomarna inom landet;

herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.*, nr 5, angående sänkning av räntan på egna-hemslån;

herr *Adolfsson m. fl.*, nr 6, angående förslag om statens övertagande av svenska sockerfabriksaktiebolaget och dess verksamhet; samt

herr *Eriksson* i Sandby *m. fl.*, nr 7, angående utredning rörande behovet av nya bestämmelser i 2 kap. hälsovårdsstadgan.

Dessa motioner bordlades.

§ 13.

Herr **andre vice talmannen** erhöll på begäran ordet och yttrade: Herr talman! Jag hemställer, att kammaren måtte besluta, att Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1946/47, nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46, nr 3, angående provisorisk förbättring av löneställningen för vissa befattningshavare i statens tjänst m. fl., nr 4, angående grunder för kristillägg åt statliga be-

fattningshavare m. fl. och, nr 5, angående reglering av vissa tjänstepensioner m. m. måtte uppföras sist på föredragningslistan för nästa sammanträde.

Denna hemställan bifölles.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 11.51 fm.

In fidem
Gunnar Britth.

Tisdagen den 15 januari.

Kl. 11 fm.

§ 1.

Herr statsrådet *Sköld* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 7, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 och 13 §§ lagen den 30 juni 1942 (nr 515) om åtgärder mot vanhävd av jordbruk;

nr 12, med förslag till lag med särskilda bestämmelser om arrende av viss kommunal jord m. m.; och

nr 13, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 och 2 §§ lagen den 14 juni 1928 (nr 196) om galtbesiktningstvång.

Dessa propositioner bordlades.

§ 2.

I enlighet med kammarens därom den 11 innevarande månad fattade beslut företogs val av ledamöter i de ständiga utskotten; och anställdes först val av ledamöter i utrikesutskottet.

Därvid avlämnades 175 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Ward*,

» *Skoglund* i Doverstorp,

» *Lindqvist*,

» *Pehrsson-Bramstorp*,

» *Eriksson* i Stockholm,

» *Ohlin*,

» *Fast*, och

» *Bagge*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utrikesutskottet.

Riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till skrivelse till Konungen med anmälan om samma val.

§ 3.

Anställdes val av ledamöter i konstitutionsutskottet.

Därvid avlämnades 168 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen

»Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Hallén*,
» *Thorell*,
» *Fast*,
» *Pettersson* i Norregård,
» *Nordström* i Torsby,
» *Mosesson*,
» *Nilsson* i Göteborg,
» *Nolin*,
» *Hällgren* och
» *Kyling*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i konstitutionsutskottet.

§ 4.

Företogs val av ledamöter i statsutskottet.

Därvid avlämnades 171 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista». Av dessa upptogo 170 valsedlar namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Törnkvist*,
» *Skoglund* i Doverstorp,
» *Eriksson* i Stockholm,
» *Svensson* i Grönvik,
» *Ward*,
» *Ohlin*,
» *Persson* i Tidaholm,
» *Falla*,
» *Bergström*,
» *Rubbestad*,
» *Andersson* i Malmö och
» *Mårtensson*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i statsutskottet.

§ 5.

Anställdes val av ledamöter i bevillningsutskottet.

Därvid avlämnades 165 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista». Av dessa upptogo 163 valsedlar namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Lövgren*,
» *Hagberg* i Malmö,
» *Björklund*,
» *Hammarlund*,
» *Olsson* i Gävle,
» *Sandberg*,
» *Orgård*,
» *Janson* i Frändesta,
» *Falk* och
» *Jonsson* i Skedsbygd.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i bevillningsutskottet.

§ 6.

Vid nu anställt val av ledamöter i bankoutskottet avlämnades 145 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista». Av dessa upptogo 143 valsedlar namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Paulsen*,
» *Svedman*,
» *Andersson* i Munkaljungby,
» *Mattsson*,
» *Eriksson* i Sandby,
» *Johnsson* i Kastanjegården,
» *Sundberg* och
» *von Seth*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i bankoutskottet.

§ 7.

Företogs val av ledamöter i första lagutskottet.

Därvid avgåvos 140 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista». Av dessa upptogo 139 valsedlar namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Lindqvist*,
» *Gezelius*,
» *Hedlund* i Östersund,
» *Werner*,
» *Olsson* i Mellerud,
» *Björling*,
» *Berg* och
» *Lindberg*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i första lagutskottet.

§ 8.

Anställdes val av ledamöter i andra lagutskottet.

Därvid avgåvos 139 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista». Av dessa upptogo 138 valsedlar namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Olovson* i Västerås,
» *Hagård*,
» *Hellbacken*,
» *Ryberg*,
fru *Nordgren*,
herr *Nilson* i Eskilstuna,
» *Hermansson* och
» *Cruse*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i andra lagutskottet.

§ 9.

Företogs val av ledamöter i jordbruksutskottet.

Därvid avlämnades 136 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Andersson* i Löbbo,
» *Liedberg*,
» *Andersson* i Tungelsta,
» *Gustafson* i Vimmerby,
» *Ericsson* i Sörsjön,
» andre vice talmannen *Carlström*,
» *Mäler* och
» *Lundbom*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i jordbruksutskottet.

§ 10.

Justerades protokollsutdrag angående de i §§ 2—9 här ovan omförmälda valen.

§ 11.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen avlämnade berättelse till 1946 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

§ 12.

Föredrogs var för sig och remitterades till statsutskottet följande Kungl. Maj:ts på bordet liggande propositioner:

nr 8, angående statsbidrag till yrkesutbildning av sjöfolk av manskapsgrad m. m.;

nr 9, angående organisationen av garnisonssjukvården för Stockholms garnison; och

nr 11, angående förrådsorganisation för försvarets läkemedel.

§ 13.

Föredrogs Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande skrivelse, nr 6, med tillkännagivande att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Berndt Gunnar Emil Danielson att under innevarande lagtima riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

Kammaren beslöt lägga skrivelsen till handlingarna samt meddela vederbörande utskott och riksdagens kanslideputerade underrättelse om innehållet i densamma.

§ 14.

Föredrogs var efter annan följande på kammarens bord liggande motioner, och hänvisades därvid

till konstitutionsutskottet motionen nr 1 av herrar *Johansson* i Stockholm och *Holmberg*;

till statsutskottet motionen nr 2 av herr *von Friesen m. fl.*;

till behandling av lagutskott motionen nr 3 av herr *Johansson* i Stockholm;

till jordbruksutskottet motionerna:

nr 4 av herr *Persson* i Svensköpp; och

nr 5 av herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.*; samt

till tillfälligt utskott motionerna:

nr 6 av herr *Adolfsson m. fl.*; och

nr 7 av herr *Eriksson* i Sandby *m. fl.*

§ 15.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet riksdagens revisorers berättelse om den av dem år 1945 verkställda granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för tiden 1 juli 1944—30 juni 1945.

§ 16.

Föredrogs var för sig och hänvisades till bankoutskottet riksdagens år 1945 församlade revisorers berättelser

1:o) angående riksbanken;

2:o) om granskning av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning för tiden 1 juli 1944—30 juni 1945 m. m.

§ 17.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott justitieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Tryckfrihetskommitténs berättelse lades till handlingarna.

§ 18.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott militieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

§ 19.

Föredrogs den av herr *Nilson* i Spånstad vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för folkhushållningsdepartementet, angående kompensation åt bilägare för förluster i samband med statens övertagande av automobilringar.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 20.

Föredrogs den av herr *Adolfsson* vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet, angående vissa spörsmål i samband med utbyggnaden av fiskehamnen vid Nordersunds fiskeläge.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 21.

Ordet lämnades på begäran till herr **förste vice talmannen**, som yttrade: Herr talman! Jag hemställer, att kammaren måtte med frångående av sitt vid sammanträdet den 11 innevarande januari fattade beslut, i vad angår antalet suppleanter i bevillningsutskottet, besluta utse sjutton suppleanter i nämnda utskott.

Denna hemställan bifölls.

§ 22.

Herr **förste vice talmannen** erhöll på begäran ånyo ordet och yttrade: Herr talman! Jag hemställer, att kammaren ville besluta, att tiden för avgivande av motioner i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 5. angående reglering av vissa tjänstepensioner m. m. måtte med hänsyn till ärendets synnerliga omfattning utsträckas till det sammanträde, som infaller näst efter tjugu dagar från propositionens avlämnande.

Denna hemställan bifölles.

§ 23.

Ordet lämnades på begäran till herr **förste vice talmannen**, som anförde: Herr talman! Jag hemställer, att kammaren måtte besluta, att Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1946/47, nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46, nr 3, angående provisorisk förbättring av löneställningen för vissa befattningshavare i statens tjänst m. fl., nr 4, angående grunder för kristillägg åt statliga befattningshavare m. fl. och, nr 5, angående reglering av vissa tjänstepensioner m. m. måtte uppföras sist på föredragningslistan för nästa sammanträde.

§ 24.

Avlämnades följande motioner, nämligen av:

herrar *Hagård* och *Birke*, nr 8, angående utökning av antalet provinsialläkartjänster;

herr *Johanson* i Norrköping m. fl., nr 9, om fullständig skattefrihet för krigsriskersättning till sjömän;

herr *Onsjö* m. fl., nr 10, om utvidgning av skattskyldigs rätt att åtnjuta familjeavdrag för barn;

herrar *Jonsson* i Skutskär och *Eriksson* i Stockholm, nr 11, angående förbättrade pensionsförmåner åt banvakten, f. d. hamnlotsen K. W. Sendström;

herr *Hedlund* i Östersund, nr 12, om årligt understöd åt verkstadsförmanen H. E. Wideman;

herr *Andersson* i Alfredshem, nr 13, angående pension åt förre vägarbetaren J. F. Forslund;

herr *Hansson* i Skegrie m. fl., nr 14, om ändrade bestämmelser för erhållande av egnahemslån m. m.;

herr *Edberg* m. fl., nr 15, angående förstärkning av de s. k. ofullständiga jordbruken med skog;

herr *Liedberg* m. fl., nr 16, angående upphörande av den »erkänsla», som vid försäljning av vissa fastigheter betalas till Lunds domkyrka;

herr *Hedlund* i Rådom m. fl., nr 17, angående utredning av frågan om ett enhetligt pris inom hela landet för flytande drivmedel till motorfordon: och

herr *Pehrsson-Bramstorp* m. fl., nr 18, angående ändrad lydelse av 10 § i förordningen om uttagning under fredstid av vissa förnödenheter för krigsmaktes behov (uttagningsförordning).

Dessa motioner bordlades.

§ 25.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna protokoll:

*Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talman-
nen i riksdagens andra kammare och de kammarens
ledamöter, som blivit utsedda att jämte herr talman-
nen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning,
den 12 januari 1946.*

Sedan kammarens plenum denna dag avslutats, sammanträdde med herr talman-
nen de ledamöter av kammaren, som blivit utsedda att jämte herr talman-
nen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning.

Därvid beslöts till en början, att kanslitjänstemännen vid innevarande
lagtima riksdag skulle utgöras av en notarie, fyra förste stenografer, fjorton
stenografer, en förste kanslist och fem kanslister.

Herrar deputerade antogo till

förste stenografer:

tullkontrollören Agnar Michal,
förste byråsekreteraren Erland N. Dahlén,
byråchefen, fil. kand. Hans A. Heimbürger och
e. o. kammarrättsrådet, jur. kand. Gunnar Lidbom;

stenografer:

kanslisten Ernst H. Wallin,
aktuarien, fil. kand. E. P. Einar Bergendal,
jur. kand. E. Albert Romare,
sekreteraren och ombudsmannen, jur. kand. Anders Norrman,
jur. kand. Göte Fahlin,
kanslisten Vera Karlgren,
förste amanuensen, jur. kand. John W. Löf,
redaktören C. O. Bertil Arbornén,
A. Fritiof Klason,
amanuensen, jur. kand. Gustaf A. H. Titz,
fru Signhild Elfner,
sekreteraren, jur. kand. Bengt G. E:son Lindahl,
Stig A. L. Ekermann och
hovrättsfiskalen, jur. kand. Per G. Bergsten;

förste kanslist:

e. o. hovrättsnotarien, jur. kand. Nils G. H. Liliequist; samt

kanslister:

förste telegrafkontrollören A. Helmer Gärdin,
fru Ebba Ihrman,
teknologen S. P. Olof Nilsson och
förste amanuensen, jur. kand. K. Allan J. Löfgren.

Det skulle åligga de hos kammaren anställda kanslisterna att vid behov
tjänstgöra jämväl vid diskussionsprotokollet.

Åt kanslisten Gärdin uppdrogs att föra kammarens diaries.

Beträffande en kanslisttjänst beslöto herrar deputerade, att prov skulle an-
ställas för utrönande av de sökandes skicklighet såsom stenografer; och blev
frågan om besättande av denna tjänst liksom även tillsättningen av befatt-
ningen såsom notarie tills vidare uppskjuten.

Här skulle antecknas, att på särskild anmodan följande tjänstemän redan
nämnda dagar inträtt i tjänstgöring hos kammaren, nämligen den 10 inne-
varande januari Wallin och Bergendal såsom stenografer, den 7 januari Lilie-

quist såsom förste kanslist och fru Ihrman såsom kanslist ävensom den 2 januari Gärdin såsom kanslist.

Beträffande därefter vaktbetjäningen beslöto herrar deputerade, att 13 vaktmästare skulle anställas hos kammaren; och antogos därefter till vaktmästare H. E. Emil Eklund, Sven W. Hellborg, Gustaf A. Zeffer, Th. Gustaf Bergman, Lorentz M. Jönsson, J. A. Herman Sundell, Elis W. Älvenstrand, Gösta A. D. Jolsäter, L. Gunnar H. Westman, Knut V. E. Sundell, Carl-Olof Sandberg, R. Artur Domeij och Bo A. E. Björkman.

Till förste vaktmästare förordnades Eklund, och åt Hellborg uppdrogs att ombestyr utdelning av ankommande postförsändelser.

Här skulle anmärkas, att Eklund, Hellborg och Zeffer redan den 2 samt övriga vaktmästarna redan den 9 i denna månad börjat tjänstgöra hos kammaren.

Det skulle åligga de antagna tjänstemännen och vaktmästarna att vid behov och i den mån så ske kunde utföra jämväl annan tjänstgöring hos riksdagen.

Är och dag som ovan.

In fidem
Gunnar Britth.

§ 26.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 12.24 em.

In fidem
Gunnar Britth.

Onsdagen den 16 januari.

Kl. 11 fm.

§ 1.

Justerades protokollet för den 10 innevarande januari.

§ 2.

I enlighet med kammarens därom den 11 innevarande månad fattade beslut företogs nu val av suppleanter i de ständiga utskotten; och anställdes först val av suppleanter i utrikesutskottet.

Därvid avgåvos 172 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Olsson* i Gävle,
» *Liedberg*,
» *Hallén*,
» *Svensson* i Grönvik,
» *Wallentheim*,
» andre vice talmannen *Carlström*,
» *Törnkvist* och
» *Hagberg* i Malmö.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utrikesutskottet.

Riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till skrivelse till Konungen med anmälan om samma val.

§ 3.

Anställdes val av suppleanter i konstitutionsutskottet.

Därvid avgåvos 179 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Norén*,
» *Lindmark*,
» *Spångberg*,
» *Edberg*,
» *Jonsson* i Haverö,
» *Johnsson* i Stockholm,
» *Larsson* i Julita,
» *Dickson*,
fru *Björck*,
herr *Hansson* i Skediga.
» *Gustafsson* i Bogla,
» *Hæggbloom*,
fröken *Nygren*,

herr *Senander*,
» *Ekdahl* och
» *Larsson* i Stockholm.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i konstitutionsutskottet.

§ 4.

Företogs val av suppleanter i statsutskottet.

Därvid avlämnades 175 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Hall*,
» *Staxäng*,
» *Wallentheim*,
» *Pettersson* i Dahl,
» *Viklund*,
» *Malmborg* i Skövde,
» *Lindholm*,
» *Holmström*,
fru *Alvén*,
herr *Norup*,
» *Akerström*,
» *Sefve*,
» *Hoppe*,
» *Persson* i Stockholm,
» *Petterson* i Degerfors,
» *Boman* i Kieryd,
» *Thapper*,
» *Onsjö*,
» *Persson* i Vinberg och
» *Birke*.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i statsutskottet.

§ 5.

Vid nu anställt val av suppleanter i bevillningsutskottet avlämnades 158 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Karlsson* i Grängesberg,
» *Henriksson*,
» *Sundström* i Skövde,
» *Andersson* i Dunker,
» *Nilsson* i Kristinehamn,
» *Fröderberg*,
» *Olofsson* i Höganäs,
» *Olson* i Göteborg,
» *Ohlsson* i Kastlösa,
» *Vigelsbo*,
» *Bladh*,
» *Karlsson* i Granebo,
» *Brandt*,
» *Adolfsson*,
» *Forsberg*,

herr *Kristensson* och
» *Johansson* i Mysinge.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i bevillningsutskottet.

§ 6.

Anställdes val av suppleanter i bankoutskottet.

Därvid avlämnades 143 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Nilsson* i Landskrona,
» *Wiberg*,
» *Svensson* i Alingsås,
» *Persson* i Norrby.
fru *Humla*,
herr *Stjärne*,
» *Sköldin*,
» *Fagerholm*,
» *Persson* i Växjö,
» *Nilson* i Spånstad,
» *Severin* i Stockholm,
» *Bagge*,
» *Gavelin*,
» *Nordström* i Kramfors,
» *Johansson* i Kalmar och
» *Johansson* i Norrfors.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i bankoutskottet.

§ 7.

Företogs val av suppleanter i första lagutskottet.

Därvid avgåvos 144 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

fru *Gustafson*,
herr *Ljungberg*,
» *Landgren*,
» *Gustafsson* i Lekåsa,
» *Lindahl*,
» *Rylander*,
» *Sundström* i Vikmanshyttan,
» *Sveningsson*,
» *Andersson* i Mölndal,
» *Pettersson* i Ersbacken,
fröken *Öberg*,
herr *Ljungqvist*,
» *Skoglund* i Umeå,
» *Johansson* i Stockholm,
» *Jonsson* i Skutskär och
» *Svensson* i Vä.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i första lagutskottet.

§ 8.

Vid nu anställt val av suppleanter i andra lagutskottet avlämnades 141 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Holm*,
» *Håstad*,
fru *Johansson*,
herr *Hedlund* i Rådom,
» *Larsson* i Östersund,
» *Osterman*,
» *Witzell*,
» *Andersson* i Gisselås,
fru *Västberg*,
herr *Carlsson* i Bakeröd,
» *Andersson* i Eskilstuna,
fru *Boman*,
herr *Lundberg*,
» *Holmberg*,
» *Andersson* i Alfredshem och
» *Jacobsson* i Igelsbo.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i andra lagutskottet.

§ 9.

Anställdes val av suppleanter i jordbruksutskottet.

Därvid avgåvos 153 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Andersson* i Surahammar,
» *Larsson* i Karlstad,
» *Gustafson* i Dädesjö,
» *Pettersson* i Rosta,
» *Jacobson* i Vilhelmina,
» *Svensson* i Ljungskile,
» *Andersson* i Hyssna,
» *Nilsson* i Göingegården,
» *Jonsson* i Järvsand,
» *Andersson* i Hedensbyn,
fru *Eriksson*,
herr *Stattin*,
» *Johansson* i Torp,
» *Karlsson* i Stuvsta,
» *Nilsson* i Varuträsk och
» *Utbult*.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i jordbruksutskottet.

§ 10.

Justerades protokollsutdrag angående de i §§ 2—9 här ovan omförmälda valen.

§ 11.

Föredrogos var för sig följande Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och remitterades därvid

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr 7, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 och 13 §§ lagen den 30 juni 1942 (nr 515) om åtgärder mot vanhävd av jordbruk; och

nr 12, med förslag till lag med särskilda bestämmelser om arrende av viss kommunal jord m. m.; samt

till jordbruksutskottet propositionen, nr 13, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 och 2 §§ lagen den 14 juni 1928 (nr 196) om galtbesiktningstvång.

§ 12.

Föredrogos var efter annan följande på bordet liggande motioner; och hänvisades därvid

till statsutskottet motionen, nr 8 av herrar *Hagård* och *Birke*;

till bevillningsutskottet motionerna:

nr 9 av herr *Johanson* i Norrköping m. fl.; och

nr 10 av herr *Onsjö* m. fl.;

till bankoutskottet motionerna:

nr 11 av herrar *Jonsson* i Skutskär och *Eriksson* i Stockholm;

nr 12 av herr *Hedlund* i Östersund; och

nr 13 av herr *Andersson* i Alfredshem;

till jordbruksutskottet motionerna:

nr 14 av herr *Hansson* i Skegrie m. fl.; och

nr 15 av herr *Edberg* m. fl.;

till statsutskottet motionen nr 16 av herr *Liedberg* m. fl.;

till tillfälligt utskott motionen nr 17 av herr *Hedlund* i Rådom m. fl.; samt

till behandling av lagutskott motionen nr 18 av herr *Pehrsson-Bramstorp* m. fl.

§ 13.

Herr statsrådet *Nilsson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 14, angående bemyndiganden för Kungl. Maj:t att besluta i fråga om vissa postavgifter; och

nr 15, angående befrielse för skepparen G. H. S. Nilsson i Påskaliavik från viss skadeståndsskyldighet.

Dessa propositioner bordlades.

§ 14.

Avlämnades följande motioner, nämligen av:

herr *Norup* m. fl., nr 19, om viss ändring av bestämmelserna angående hyresavdrag för av folkskolans lärare disponerade tjänstebostäder;

fru *Nordgren*, nr 20, om utredning rörande hemmens arbetskraftsproblem och hemarbetets rationalisering;

herrar *Skoglund* i Umeå och *Mäler*, nr 21, om utredning av frågan angående upprättande av en högskola i Norrland;

herr *Persson* i Stockholm m. fl., nr 22, om nya direktiv för socialvårdskommittén m. m.;

herr *Hansson* i Skegrie m. fl., nr 23, om utredning av frågan om särskilda, mot statliga bostadsanskaffningslån till barnrika familjer svarande förmåner till innehavare av mindre jordbruk m. m.;

herr *Sveningsson m. fl.*, nr 24, om upphävande av priskontrollen på rundvirke och rotstående skog;

herr *Onsjö m. fl.*, nr 25, angående vidtagande av åtgärder för att säkerställa jordbrukets behov av arbetskraft;

herr *Sefve*, nr 26, om utredning rörande statens övertagande av kostnaderna för byggnader för det statliga och det av statens medel understödda kommunala skolväsendet;

herr *Holmberg m. fl.*, nr 27, angående ändring av kommunalskattelagens bestämmelser om rätt för skogsarbetare m. fl. till avdrag för vissa fördyrade levnadsomkostnader;

herr *Svensson* i Vä, nr 28, om understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten S. B. Örn;

herr *Paulsen*, nr 29, om förhöjd pension till förre ladugårdsföreståndaren vid Alnarps egendom A. Svensson;

herr *Törnkvist*, nr 30, angående revisor R. Halldéns efterlevandes familjepensionsförmåner;

herr *Jonsson* i Skutskär, nr 31, angående ändrad lydelse av 1 § lagen om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område;

herrar *Persson* i Svensköp och *Kristensson*, nr 32, om ökat anslag till byggnadsarbeten vid lantmanna- och lantushållsskolor samt vid jordbrukets yrkesskolor;

herr *Norup m. fl.*:

nr 33, om ökat anslag till biodlingens främjande; och

nr 34, om vissa ändringar i förordningen angående åtgärder mot smittsamma sjukdomar hos bin;

herr *Falk m. fl.*, nr 35, om ändrade bestämmelser för statens egnahemslån;

herr *Holmberg m. fl.*, nr 36, angående åtgärder till befrämjande av linodlingen i Norrbotten;

herr *Ericsson* i Sörsjön *m. fl.*, nr 37, angående anslag till befrämjande av landsbygdens elektrifiering; och

herr *Lindmark m. fl.*, nr 38, angående utredning om utjämning av de avståndsbedingade prisvariationerna i fråga om flytande motorbränsle.

Dessa motioner bordlades.

§ 15.

Justerades protokollsutdrag.

Kammaren åtskildes härefter kl. 12.15 em.

In fidem
Gunnar Britth.